

Základní škola Purkrabka
se sídlem
Smiřických 2, 250 83 Škvorec

Směrnice školy: **MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ
PROGRAM PRO ŠKOLNÍ ROKY 2013 - 2015**

Č.j.:	003 / 2013
Vypracoval:	PhDr. Michal Stibor, ředitel školy, Mgr. Magdalena Sejková Bc. Kateřina Mrzenová
Schválil:	PhDr. Michal Stibor, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	30.9.2013
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	6.9.2013
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	6.9.2013

I. Úvod

Minimální preventivní program vychází z metodických pokynů MŠMT v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. a § 18 písm.c) zákona č. 379/2005 Sb., který do prevence rizikového chování zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanu a kyberšikanu, rasismus a jiné formy násilí. Při jeho tvorbě byla brána na zřetel Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 - 2014.

Cílem je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, bude si vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti. V následujících školních letech je základním principem preventivní strategie na naší škole osvojování zdravého životního stylu a rozvoj dovedností, které vedou žáky k odmítání všech druhů sebepoškozujícího chování, projevů agresivity a porušování zákona. Pouze dítě zdravé, spokojené a sebevědomé má větší šanci odolat negativním vlivům okolí.

II. Charakteristika školy

Základní škola Purkrabka je neúplná základní škola s 5 postupnými ročníky. Pro každý ročník je vyhrazena pouze jedna třída. Každá třída může být naplněna do počtu 14 žáků. Cílová kapacita školy je 70 žáků.

Škola se nachází v malé obci Škvorec v okrese Praha - východ. Škola je umístěna v barokní budově bývalého purkrabství. Poloha školy v klidné části obce, která je obklopená okolní přírodou, napomáhá k naplňování koncepce školy zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti každého žáka. Blízké prostředí volné přírody nabízí možnost výuky venku a začleňování didaktických herních prvků, které v sobě slučují zábavu s poznáním.

Na škole působí 1 ředitel, 1 učitelka a 2 vychovatelky školní družiny.

Výhodou naší školy je menší rodinné prostředí, kdy se všechny děti i pedagogové dobře znají, znají se mezi sebou i mnozí rodiče a případné negativní jevy mohou být velmi rychle odhaleny.

III. Cíle a principy

• Rozvoj kompetencí žáků

- sociálních dovedností (navazování zdravých vztahů s ostatními, umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace),
- pozitivní vnímání sebe sama,
- rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita, vůle, přejímání nosných hodnot),
- rozvoj morálního vědomí a vědomí zodpovědnosti.

• Demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití

- Učení se respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností jednotlivců.
 - Zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole.
 - Vedení žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem.
- **Vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole**
- **Přístup k informacím a práce s informacemi**
 - Umění používat různé informační zdroje, kriticky zhodnotit, porovnat informace - vytváření vlastního názoru, životního postoje.
 - Poznání základních lidských potřeb (fyzických, psychických, sociálních).
- **Spolupráce**
 - celé školy, všech žáků, učitelů – budování důvěry ve vztahu žák – žák a učitel – žák,
 - otevřená komunikace mezi školou a rodiči – otevřenost a důvěra ve vztahu učitel (škola) – rodič,
 - spolupráce učitelů v rámci pedagogického týmu,
 - propojení školy s dalšími institucemi (odp. pracoviště, organizace působící v oblasti primární prevence).

IV. Strategie a metody

- **Vztah učitel – žák**

Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem atd. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

- **Skupinová práce**

Žáci velkou část vyučování spolupracují, ve dvojicích, ve skupinách, v budoucnu předpokládáme spolupráci ve skupinách napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí: schopnosti týmové práce, schopnosti řešení konfliktu (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu), kompetence sociální interakce. Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Jednou z možností je například vedení komunitního kruhu, ve kterém má každý právo diskutovat na základě pravidel diskuse, sdílet své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klást otázky.

- **Projektové vyučování a celoškolské projekty**

V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. S postupným nárůstem tříd umožní intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolský projekt tak bude podporovat spolupráci žáků napříč ročníky. Žáci se navzájem poznají a starší žáci budou schopni spolupracovat s mladšími a naopak.

- **Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny**

Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i dalším možnostech rozvoje. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku, je využívána individuální vztahová norma. Je podporován individuální talent a zájem dítěte. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly a zároveň pozitivní vztah k okolnímu světu.

- **Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci**

Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace a vyzývají rodiče, aby tuto možnost využívali. Rodiče mají možnost navštívit i výuku, často se zapojují do výuky i sociálního dění (ve třídě, ve škole, při mimoškolních aktivitách) v rámci svých možností, poznávají tak prostředí školy a lépe tak chápou potřeby svých dětí ve škole.

Rodičům nabízíme pravidelná setkání (2 x pololetí) s třídní učitelkou a vedením školy. V případě potřeby se schůzky uskutečňují na základě individuálních žádostí okamžitě.

- **Pedagogická diagnostika**

Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a externím školním psychologem, kteří se zapojují do diagnostického a poradenského procesu.

V. Konkrétní aktivity podporující primární prevenci

- **Aktivity pořádané pro žáky, které podporují dobré vztahy, umožňují seberealizaci a učení se v reálných situacích**

- projektové dny,
- školní výlety,
- kulturní programy (kina, divadla, sport...),
- třídní teambuilding – práce se skupinovou dynamikou,
- třídní komunitní kruh,
- spolupráce s organizacemi zajišťujícími programy a projekty týkající se prevence sociálně patologických jevů a/nebo podpory zdravého (fyzického i psychického) vývoje dětí.

- **Akce pro žáky i širší rodičovskou veřejnost, které podporují spolupráci rodiny a školy**

- Martinská slavnost,
- Michaelská slavnost,
- Dýňová slavnost,
- Vánoční trhy,
- Adventní spirála,
- Masopust,
- Vynášení Morany,

- Otevírání studánek,
- Svatojánská slavnost.

- **Informační nástěnka**

Aktuální informace o dění ve škole jsou k dispozici na nástěnce školy a webových stránkách školy.

VI. Organizace a struktura prevence

- **Výchovný poradce**

Výchovný poradce: Mgr. Magdalena Sejková

Metodik prevence: PhDr. Michal Stibor

Externí školní psycholog: PhDr. Václav Mertin

Výchovný poradce koordinuje společně s externím školním psychologem aktivity školy v oblasti prevence. V případě potřeby se v rámci prevence konfliktů a problémů žáků setkává s žáky v komunitním kruhu. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Setkává se i s žáky, kteří jsou v některých případech ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí a komunikaci s druhými. Komunikuje s pedagogy a sbírá podněty. Učitelé se na výchovného poradce obracejí v případě:

- výskytu agresivního chování ve třídě,
- signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové),
- náhlém i přetrvávajícím neúspěchu v učení,
- obtížné komunikace, konfliktu s rodiči,
- porušování pravidel soužití ve škole žákem,
- krádežích ve třídách,
- konfliktního či jinak problematického klimatu třídy.

Výchovný poradce diagnostikuje situaci. Navrhuje opatření, setkání zainteresovaných lidí, vede individuální konzultace s dětmi, pedagogem, s rodiči. Obrací se na sociální odbor, kurátory v případě podezření na problém v rodině či porušování zákona.

- **Třídní učitel, učitelé**

Učitelé se věnují v rámci své výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Oslovují a zapojují do řešení problémů výchovného poradce. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na týmových schůzkách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím pravidelných či jednorázových konzultací a dalších možností komunikace (e-mail, mobil).

- **Ředitel školy, vedení školy**

Sleduje efektivitu prevence sociálně patologických jevů. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Účastní se v případě potřeby zásadních setkání rodiny a školy.

Ve Škvorci, dne 6. 9. 2013

PhDr. Michal Stibor
ředitel školy

Základní škola Purkrabka se sídlem Smiřických 2, 250 83 Škvorec	
Směrnice školy: MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ ROKY 2013 – 2015 – DODATEK Č. 1	
Č.j.:	003 / 2013
Vypracoval:	Mgr. Kateřina Mrzenová, ředitelka školy
Schválil:	Mgr. Kateřina Mrzenová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1.9.2015
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1.9.2015

II. Charakteristika školy

Základní škola Purkrabka je neúplná základní škola s 5 postupnými ročníky. Pro každý ročník je vyhrazena pouze jedna třída. Každá třída může být naplněna do počtu 16 žáků. Cílová kapacita školy je 70 žáků.

Škola se nachází v malé obci Škvorec v okrese Praha - východ. Škola je umístěna v barokní budově bývalého purkrabství. Poloha školy v klidné části obce, která je obklopená okolní přírodou, napomáhá k naplňování koncepce školy zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti každého žáka. Blízké prostředí volné přírody nabízí možnost výuky venku a začleňování didaktických herních prvků, které v sobě slučují zábavu s poznáním.

Na škole působí 1 ředitel, 3 učitelé, 1 asistent pedagoga, 3 vychovatelky školní družiny, 1 ekonomka a hospodářka školy, 1 pracovnice výdeje jídla a 1 uklízečka.

Výhodou naší školy je menší rodinné prostředí, kdy se všechny děti i pedagogové dobře znají, znají se mezi sebou i mnozí rodiče a případné negativní jevy mohou být velmi rychle odhaleny.

Ve Škvorci, dne 1. 9. 2015

Mgr. Kateřina Mrzenová
ředitelka školy